

Apuka levelei a harctérről.

III.

Kedves kis Jancsi, Laci, Andris!

A papa most tovább meséli nektek, hogy mit csinál, mikor gyalog megy őrzőjáratba. Éjjel egyszerre csak felkel, veszi a töltött puskát és óvatosan kimegy. Szép holdvilágos éjszaka van, oda oson a legényeségi házhoz és beszél: „Készültség fegyverbe!” Egyszerre mozgás hallatszik, aztán egy pillanat múlva bujnak elő a katonák teljes felszereléssel, töltött fegyverekkel és a fedezék mögött szépen kettős sorba állnak; a parancsnokló altiszt végig szalad a sorok előtt és hamar megoldassa, itt van-e mindenki és jelentést tesz a papának. „Jól van!” — mondja a papa — járórbe megyek, egypár ügyes embert mellém!” Aztán kiválaszt a papa, rendesen csak egyet, mert nem szeret sok emberrel menni, de az az egy legyen gyorsjárású és ügyes. „Bessenyi! Maga jön velem!” Ez leteszi a borjút, csak fegyvert és tölténytáskát hoz, hogy könnyen tudjon mozogni.

Aztán a papa a Bessenyi katonabácsival nekivág a terepnek. Elmegyünk a Jolán vár felé. Megyünk egy darabot, megállunk. Figyelünk. A nagy csöndben minden kisesz meghallatszik. Nincs semmi gyanus, csak a békák kuruttyolnak, a bagoly huhog,

a tölcsermadár füttyül. A kukoricaszár patantan egyet-egyét a szárazságtól. Megyünk tovább, valami reccsenés hallatszik. Megállunk, figyelünk. Csend. Éppen menni akarunk, újabb reccsenés. Tovább figyelünk. Lehasalunk, úgy kutatjuk az ég peremét, mert így lehet legjobban észrevenni, ha valami mozog. Egy pár kukoricakóró ing. Óvatosan arra lopózkodunk. Egy kaffantás, aztán gyors futás a száraz kukoricán át. Valami éhes kóbor kutya. Kibujunk megint a kukoricásból, mert ott nagy recsegést csinál a járás. Nagyon halk egyforma tompa nesz hallatszik. A csendőrök! Elrejtőzünk a fűzfák mögött és kémleljük az ég alját. Egyszerre a folyó felől egy magas alak, puskával. Katona. 10—14 másik mögötte. Barát-e vagy ellenség? Közelednek. A mi csendőreink. — „Állj!” — szól a papa. Megállnak és egyszerre rajvonalba fejlődnek, minden fegyver a hang irányában. — „Ki vagy?” „Csendőr őrzőjárat!” „Parancsnok előre!” — mondja a papa, még mindig elrejtőzve. Kilép egy nagy katona, jön a hang iránt. A többi utána. — „Állj, mert lövünk!” — szól a papa — csak a parancsnok!” Erre megállnak és csak a parancsnok jön. A papa is megmutatja magát a fűzfa mellett; a fegyver a parancsnoknak szegezve. Közeledik. Mikor már majdnem a szurony végénél van, a papa

ujra „Állj-t“ parancsol. Megáll, ő is lövésre készen; a két szurony hegye majdnem összeér. A papa sugva kérdi: — Jelszó? — „Szurony.“ — „Helyes, mehet.“ Erre ő kérdi: Jelhang? — Szeged“ — sugja vissza a papa. Helyes, mehet, mondja ő is. Aztán tiszteleg a papának és jelenti honnan jön, hány embere van, mit látott és hova megy. A papa megmondja, hogy mit látott eddig. Aztán a csendőrök is tovább mennek, a papa meg bekanyarodik egy fűzfasor mentén és egyszerre már a Lacika futóárok nál vagyunk. Az első kanyarodónál szeges drótajtó. De a papa ismeri, a Bessenyi bácsi kiemeli, átbujunk alatta, aztán megint becsukja. Zajtalanul lopózkodunk előre, — már egész közel vagyunk a Jolán-vári őrséghez, de az utolsó pillanatban még észrevesznek, egy pillanat alatt rajvonásban vannak s megállítják a papát. — „Állj, ki vagy?“ — Tiszti járőr.“ — „Parancsnok előre!“ — A papa előre megy, a szuronyok hegye megint összeér; megkérdezik a jelszót, a papa megmondja. Rendben van. Bemegyünk. A Lacika árok egészen bevezet. Be van ásva a fűzfák közé a földbe! két fűzfára gerenda fektetve, két oldalt ágak hozzávetve és tele szórva kukorica kóróval és nagyon vastagon körülvéve földdel. A másik oldalánál már a Jancsikasánc kezdődik. Bemegyünk. Mélyen a földbe ásva kis parázs ég, a füst csipi a szemet. Megkérdezem mi ujság. Semmi, mondja a parancsnok. Ebben a pillanatban éles durranás. A csendes éjszakában úgy hallatszik, mintha tiz lépésről jönne. Mindenki szó nélkül kapja a puskát és megyünk ki. Amint kilépünk, második lövés; hallani a golyó zizegését. — „Megszállani a Jancsikasáncot, egész az Andris toronyig“ — adja ki a parancsot a papa. Mindenki a helyére megy, a fegyverek kibujnak a lőrésen. Halálos csend. Egyszerre poccs! mintha egy evező lapát csapott volna a vizen. Az emberek a ravaszra teszik a kezüket és léleketüket visszafojtva figyelnek. Nem ismétlődik. A papa int a parancsnoknak,

aztán az Andris torony melletti átereszen kimásznak a víz széléig. Egyszerre újra poccs-poccs. De ekkor már látni, hogy egy pár béka ugrott a vízbe. Azért csak figyelünk tovább; aztán megjön az összekötő járőr a déli szomszédától és jelenti, hogy ott nyugalom van. Északról az Ilona vártól nem érkezik. Hiába várunk. A hold leszáll, felhők jönnek. „Bessenyi! Megyünk az Ilona várhoz.“ — A töltésen? Nem, a Sombereki mellvédeknél! Csóválja a fejét, de nekimegyünk az erdőnek. Vak sötét lesz, kezd verni a hideg eső. Út nincs. Tapogatózva megyünk. Csur! bele valami vad vízbe. Nem baj, ki az erdőből át az ugaron. Térdig esünk az iszapba. Csak előre. Ilona vár előtt egy sebesen futó vad ér van. A szurokfelete éjszakában szinte a kezünkkel tapogatózva keressük a pallót. Csak a nyomai vannak meg, a dagadó ár elseperte. Ezért nem jött összeköttetés! Bizonyosan a töltésen megy. No most már mindegy, nem kerülünk, bele a hideg vízbe, mire átmászunk, a sáros föld úgy locsog, cuppog alattunk, hogy az Ilona vári őrség már messziről meghallotta, hogy jövünk. Kivonul az egész őrség, mert nem tudják elképzelni ki jöhet arról, mikor nincs már hidacska. A papa megadja a jelszót, beeresztik. Ilona várban szép házikó van; a mécsnél látja a papa, hogy nyakig csupa sár, víz, iszap; a Bessenyi bácsi is. Kicsit megszáritjuk magunkat a tűznél. Már pitymallik — megyünk. Egy kis dombon megállunk és látjuk, hogy minden irányból mennek az éjjeli őrzáratok a főőrs felé. Mi is hazamegyünk; a Bessenyi bácsi kap egy jó cigarettát, a papa pedig megy a tábori telefonhoz és jelentést tesz a magasabb parancsnoknak. Aztán a Petrika bácsi csinál jó forró reggelit és mig kezdi tisztogatni a cipőmet, a papa jóízűen falatozik. Így csinálja a papa a gyalogjárőr szolgálatot. Csókol

Apuskátok.

